

नेपाल खानेपानी संस्थान

स्तर : अधिकृत, सेवा : प्रशासन, समूह : लेखा, तह : ६, पद: सहायक लेखा अधिकृत

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) सीप परीक्षण	पूर्णाङ्क :- १०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न X १ अङ्क	४५ मिनेट
	संस्थागत ज्ञान र समसामयिक मामिला			विषयगत	१० प्रश्न X ५ अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	४ प्रश्न X ५ अङ्क ८ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	२० मिनेट
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ। सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र /विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। उम्मेदवारले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०८२।१२।१२

नेपाल खानेपानी संस्थान

स्तर : अधिकृत, सेवा : प्रशासन, समूह : लेखा, तह : ६, पद: सहायक लेखा अधिकृत
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :

सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English तथा संस्थागत ज्ञान र समसामयिक मामिला
खण्ड (क) - सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English (५० अङ्क)
वस्तुगत (५० प्रश्न X १ अङ्क)

1. सामान्य ज्ञान (२५ अङ्क)

1.1 भूगोल र वातावरण (५ अङ्क)

- 1.1.1 विश्वको भूगोल: महादेश, महासागर, अक्षांश, देशान्तर, अन्तर्राष्ट्रिय तिथि रेखा, समय, दूरी, पर्वतश्रृंखला, मरुभूमि, नदी, हिमनदी, ताल
- 1.1.2 नेपालको भूगोल: धरातलिय स्वरूप, हावापानी, जनजीवन, प्रमुख प्राकृतिक स्रोत र साधन
- 1.1.3 दिगो विकास, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, वातावरण, जनसंख्या, शहरीकरण, वसाइसराई र राष्ट्रिय सम्पदा

1.2 इतिहास (५ अङ्क)

- 1.2.1 विश्वको इतिहास: विश्वका महत्वपूर्ण ऐतिहासिक घटनाहरु, औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्रामका घटना, कारण र परिणाम
- 1.2.2 नेपालको इतिहास : नेपालको प्राचिन तथा मध्यकालको राजनीतिक, आर्थिक एवं सामाजिक अवस्था र आधुनिक नेपालको इतिहास र महत्वपूर्ण घटना

1.3 नेपालको सामाजिक अवस्था र शासनपद्धति (५ अङ्क)

- 1.3.1 नेपाली समाजका प्रचलित धर्म, प्रथा, परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, जातजाति, भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति,
- 1.3.2 शासनपद्धति र शासन - संवैधानिक विकासक्रम, नेपालको संविधान, नेपालको प्रशासनिक व्यवस्थाको विकासक्रम, नेपालको सघीय, प्रादेशिक र स्थानीय संरचना तथा शासन प्रणाली

1.4 आर्थिक पक्ष (५ अङ्क)

- 1.4.1 आर्थिक परिसूचकहरू (आर्थिक वृद्धि, कुल राष्ट्रिय/ग्राहस्थ उत्पादन, प्रति व्यक्ति आय, व्यापार घाटा, विप्रेषण, वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहयोग)
- 1.4.2 नेपालमा कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, उर्जा तथा विद्युतको अवस्था
- 1.4.3 अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग, वैदेशिक व्यापार वैदेशिक लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण

1.5 अन्तर्राष्ट्रिय संघ सस्था र समसामयिक गतिविधि (५ अङ्क)

- 1.5.1 संयुक्त राष्ट्र संघ (UNO) र यसका एजेन्सीहरू, विश्व व्यापार संगठन (WTO) र युरोपियन युनियन (EU), सार्क (SAARC) : स्थापना, उद्देश्य, र तिनका गतिविधि
- 1.5.2 विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक, एशियाली पूर्वाधार लगानी बैंक (AIIB)
- 1.5.3 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधि
- 1.5.4 पानीका स्रोत र पानी संकलनका तरिका/विधि
- 1.5.5 नेपालका मुख्य खानेपानी आयोजना, नेपाल खानेपानी संस्थान, World Water Council, International Water Association सम्बन्धी जानकारी

2. सामान्य बौद्धिक परीक्षण (General Mental Ability Test) (१५ अङ्क)

- 2.1 Verbal reasoning - series, analogy, classification, coding-decoding, common sense test, matrices, direction and distance sense test, ranking order, statement and conclusion and logical reasoning (5 Marks)
- 2.2 Non-verbal reasoning - series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, water and mirror images (5 Marks)
- 2.3 Quantitative aptitude - arithmetical reasoning/operation, percentage, fraction, decimal, ratio, average, profit and loss, time and work, data interpretation and data sufficiency (5 Marks)

नेपाल खानेपानी संस्थान

स्तर : अधिकृत, सेवा : प्रशासन, समूह : लेखा, तह : ६, पद: सहायक लेखा अधिकृत
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3. English Language Competence Test (10 Marks)

- 3.1 **Comprehension:** Questions will be asked based on the passage about 200-250 words given. The questions will try to accommodate the following areas:
- Fact finding, Inferential, Core theme, True/false identification, Issues raised and Language based (4 × 1 = 4 Marks)
- 3.2 **Vocabulary:** Questions will be asked to assess their grasp on the English language vocabulary. The questions will be of the following nature:
- Meaning of the words (literal /figurative/contextual), Single word for expressions, Synonyms/antonyms, Derivatives and Homonyms/homophones (3 × 1 = 3 Marks)
- 3.3 **Syntactic ability:** Questions will be asked to assess the syntactic ability of the candidates. The questions will be based on the following categories:
- Agreement, Tense aspect, Parallel structures, Clauses, Modifier, Conditionals, Phrasal expressions, Shifts (tense, number, person), Transformations, Varieties, Prepositions/conjunctions and Parts of speech (3 × 1 = 3 Marks)

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)

विषयगत (१० प्रश्न X ५ अङ्क)

१. संस्थागत ज्ञान

- १.१ नेपालमा सार्वजनिक संस्थान
१.२ नेपाल खानेपानी संस्थानको उद्देश्य, संगठनात्मक संरचना, प्रमुख कार्य तथा सेवा क्षेत्र
१.३ पानीका विभिन्न श्रोत, श्रोत संरक्षणका उपाय तथा उपलब्ध श्रोतको दिगो उपयोग, भूमिगत तथा आकाशे पानीको प्रयोग
१.४ घरायसी, व्यवसायिक तथा ठूलो परिमाणमा पानी प्रशोधनका विधि
१.५ पानीको कारण हुन सक्ने रोगव्याधी तथा सो को रोकथामका उपाय
१.६ पानीजन्य विपद् र सो को व्यवस्थापन
१.७ नेपालमा खानेपानी व्यवस्थापनमा प्रयोग गरिएका मोडेल
१.८ खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धित क्षेत्रमा भएका असल अभ्यास, निकायगत समन्वय र सम्बन्ध
१.९ दिगो विकास लक्ष्य, खानेपानीको गुणस्तरमान र नेपालमा पानीको गुणस्तर
१.१० कार्बन व्यापार, पानी तथा उर्जा सम्बन्धी सवाल र संरक्षण

२. सेवासँग सम्बद्ध कानून

- २.१ राष्ट्रिय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता नीति, २०८०
२.२ नेपाल खानेपानी संस्थान ऐन, २०४६
२.३ नेपाल खानेपानी संस्थानको कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी विनियमावली, २०८१
२.४ खानेपानी तथा सरसफाई ऐन, २०७९ र खानेपानी तथा सरसफाई नियमावली, २०८१
२.५ खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड ऐन, २०६३
२.६ राष्ट्रिय खानेपानी गुणस्तर मापदण्ड, २०७९
२.७ खानेपानी तथा सरसफाई सेवा महशुल तथा सेवा शुल्क (निर्धारण सम्बन्धी) कार्यविधि, २०८१

नेपाल खानेपानी संस्थान

स्तर : अधिकृत, सेवा : प्रशासन, समूह : लेखा, तह : ६, पद: सहायक लेखा अधिकृत

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.८ वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
  - २.९ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
  - २.१० आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७
  - २.११ उपभोक्ता हित संरक्षण ऐन, २०७५
  - २.१२ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५
  - २.१३ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५
  - २.१४ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
३. विकासका आयाम र समसामयिक मामिला
- ३.१ विकासको अवधारणा र यसका नवीनतम उपागमहरू
  - ३.२ विकासका आयामहरू- मानव विकास, गरिबी निवारण, जलवायु परिवर्तन, लैंगिक सवाल, विश्वव्यापीकरण, समावेशी विकास, आर्थिक कुटनीति
  - ३.३ नेपालमा योजनावद्ध विकास र चालु आवधिक योजना
  - ३.४ योजना/परियोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्यांकन
  - ३.५ दिगो विकासको अवधारणा तथा नेपालमा दिगो विकासका प्रयास र चुनौती
  - ३.६ कानूनको शासन, नागरिकका दायित्व र कर्तव्य, मानवीय मूल्य र मान्यता
  - ३.७ विद्युतीय अपराध (Cyber crime), मिलेमतो (Cartelling), एकाधिकार (Monopoly), आतंकवाद, भ्रष्टाचार र मुद्रा निर्मलीकरण (Money Laundering)

नेपाल खानेपानी संस्थान

स्तर : अधिकृत, सेवा : प्रशासन, समूह : लेखा, तह : ६, पद: सहायक लेखा अधिकृत

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - (५० अङ्क)

(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

१. लेखा र लेखा प्रणाली सम्बन्धी आधारभूत अवधारणा
  - १.१ लेखाको अवधारणा, आधारभूत तत्व, उद्देश्य, महत्व र सिद्धान्त
  - १.२ लेखा प्रणालीको परिचय र प्रकार तथा लेखा शब्दावली
  - १.३ सरकारी लेखा प्रणाली र व्यवसायिक लेखाप्रणाली
  - १.४ वित्तीय, लागत तथा व्यवस्थापकीय लेखा प्रणालीको आवश्यकता र महत्व
  - १.५ पुंजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
२. लेखा अभिलेख
  - २.१ लेखाङ्कन समिकरण (Accounting Equation) तथा लेखाहरूको वर्गीकरण
  - २.२ खाता सूची (Charts of Accounts)
  - २.३ गोश्वरा भौचर, नगदी पुस्तिका, बैंक नगदी किताव र बजेट हिसाव
  - २.४ सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance) को अर्थ, विशेषता र उद्देश्य
  - २.५ बैंक हिसाव मिलान विवरण (Bank Reconciliation Statement): अर्थ, उद्देश्य र महत्व
  - २.६ लेखा अभिलेखमा देखिने त्रुटी तथा सुधार गर्ने तरिका
  - २.७ जिन्सी लेखा (Stock Accounting)
  - २.८ शाखागत लेखापालन (Branch Accounting) र विभागीय लेखापालन (Departmental Accounting)
  - २.९ विनिमय पत्र र प्रतिज्ञा पत्र (Bill of Exchange and Promissory Notes)
  - २.१० सार्वजनिक सम्पती, जिन्सी तथा धरौटी लेखा
३. आर्थिक विवरण र लेखांकन नीति
  - ३.१ लेखांकन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart)
  - ३.२ कारोवार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखांकन र खातामा प्रविष्टि
  - ३.३ आधारभूत वित्तीय विवरणहरूको तयारी (Preparation of Financial Statements)
    - ३.३.१ आय तथा व्यय विवरण (Income & Expenditure Statement)
    - ३.३.२ वासलात (Balance Sheet)
    - ३.३.३ नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement)
    - ३.३.४ फण्ड प्रवाह विवरण (Fund Flow Statement)
  - ३.४ वित्तीय/आर्थिक विश्लेषण
    - ३.४.१ Liquidity Ratios
    - ३.४.२ Profitability ratios
    - ३.४.३ Activity Ratios
    - ३.४.४ Leverage Ratios
    - ३.४.५ Productivity Ratios
  - ३.५ ह्रास कट्टी (Depreciations)
  - ३.६ वक्यौता व्यवस्थापन (Debtors management)
  - ३.७ खरीद व्यवस्थापन (Procurement management)
  - ३.८ जिन्सी खर्च र मुल्यांकन (Inventory expenses and evaluation)
  - ३.९ लेखांकन समायोजन (Accounting adjustments) - Reconciliation of Accounts – Adjustments
४. लेखामान (Accounting Standards) सम्बन्धी जानकारी

नेपाल खानेपानी संस्थान

स्तर : अधिकृत, सेवा : प्रशासन, समूह : लेखा, तह : ६, पद: सहायक लेखा अधिकृत
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.१ लेखामानको अर्थ आवश्यकता महत्व र उपादेयता
- ४.२ नेपाल लेखामान (Nepal Accounting Standards)
- ४.३ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (Nepal Financial Reporting Standards)
- ४.४ अन्तरराष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (International Financial Reporting System)
- ४.५ नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (Nepal Public Sector Accounting Standards)

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)

(२ प्रश्न × ५अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

५. लेखाप्रणालीका क्षेत्र र आर्थिक प्रशासन

- ५.१ लेखाप्रणालीका विविध क्षेत्र
  - ५.१.१ वित्तीय लेखांकन
  - ५.१.२ व्यवस्थापन लेखांकन
  - ५.१.३ लागत लेखांकन
  - ५.१.४ आम्दानी लेखांकन
  - ५.१.५ जिम्मेवारी लेखांकन
- ५.२ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्य र महत्व
- ५.३ बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
- ५.४ बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
- ५.५ वित्तीय योजना (Financial planning)
- ५.६ एकल खाता कोष : परिचय, उद्देश्य, विशेषता तथा महत्व
- ५.७ कर : अर्थ, उद्देश्य, प्रकार तथा महत्व
- ५.८ सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण

६. लेखापरीक्षण तथा नियन्त्रण

- ६.१ लेखापरीक्षणको उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त र महत्व
- ६.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र यसका तरीका
- ६.३ आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षण
- ६.४ कार्यमूलक लेखापरीक्षण
- ६.५ व्यवस्थापन लेखापरीक्षण
- ६.६ कर लेखापरीक्षण
- ६.७ प्राविधिक रीक्षण
- ६.८ बेरुजु र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
- ६.९ नेपाल लेखा परीक्षणमान (Nepal Auditing Standards)
- ६.१० सरकारी स्वामित्वका संगठित संस्थाको लेखापरीक्षण व्यवस्था
- ६.११ आर्थिक अनुशासन र वित्तीय व्यवस्थापन
- ६.१२ लेखापरीक्षण सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्था (ICAN, INTOSAI, ASOSAI)

७. वित्त व्यवस्थापन (Financial Management)

- ७.१ वित्त व्यवस्थापनका सिद्धान्त
- ७.२ वित्तीय विवरण विश्लेषण (Financial Statement Analysis)
- ७.३ लाभ हानी पारविन्दू विश्लेषण (Break-even Point Analysis)
- ७.४ जोखिम विश्लेषण (Risk Analysis)
- ७.५ पुँजीको स्रोत र यसको उपयोगको विश्लेषण

नेपाल खानेपानी संस्थान

स्तर : अधिकृत, सेवा : प्रशासन, समूह : लेखा, तह : ६, पद: सहायक लेखा अधिकृत
खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ७.६ Working Capital Management
- ७.७ Capital Structure and Cost of Capital
- ७.८ Corporate Budgeting
- ७.९ Capital Market
- ७.१० Management Information System
- ७.११ Portfolio Management

८. Project Management and Financial analysis

- ८.१ Plan and Project management: Use of network models like CPM, PERT, manpower planning and resource scheduling; project monitoring and control; project cycle
- ८.२ Corporate planning, strategic management & corporate social responsibility
- ८.३ Financial analysis: Methods of financial analysis such as benefit cost ratio, internal rate of return, net present value, payback period

९. सम्बद्ध कानून

- ९.१ लेखा परीक्षण ऐन, २०७५
- ९.२ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ९.३ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७
- ९.४ आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- ९.५ मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- ९.६ अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४

सीप परीक्षण योजना (Skill Test Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शिषक	अङ्क	समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Presentation System	१ अङ्क	
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	

Contents

1. Windows basic, Email and Internet

- Introduction to Graphical User Interface
- Use & Update of Antivirus
- Concept of virus, worm, spam etc.
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of file, folder, menu, toolbar
- Searching files and folders
- Internet browsing & searching the content in the web
- Creating Email ID, Using email and mail client tools
- Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
- Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
- Creating lists with Bullets and Numbering
- Creating and Manipulating Tables
- Borders and Shading
- Creating Newspaper Style Documents Using Column
- Security Techniques of Document
- Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
- Page setting, previewing and printing of documents
- Mail merge

3. Presentation System

- Introduction to presentation application
- Creating, Opening & Saving Slides
- Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer
- Slide Show
- Animation
- Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

4. Electronic Spreadsheet

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Work Book
- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number , Protection, Margins and text wrap)
- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

नेपाल खानेपानी संस्थान

स्तर : अधिकृत, सेवा : प्रशासन, समूह : लेखा, तह : ६, पद: सहायक लेखा अधिकृत

खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
अंग्रेजी वा देवनागरी **Typing Skill Test** को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ। दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन। तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{(\text{Total words typed} - \text{Wrong words})}{5}$$